

[Madsen-Mygdal.]

de Anskuelse saa stærkt understreget. Den højtærede Minister angreb en fraværende Mand, og det viser sig nu, at han har angrebet ham for Udtalelser, som han i Virkeligheden ikke har fremsat; det skal jeg her se bort fra. Kun vil jeg sige til den højtærede Minister, naar han lægger saa stærkt Vægt paa Realkreditten — og jeg staar ved hans Side dér —, saa er den Lovgivningsvirksomhed, som Ministeren repræsenterer, ikke just egnet til at støtte det Formaal, som han sætter saa højt.

Et Forslag om Ekspropriation af Jord som det, vi har set her, og et Forslag om stigende Ejendomsskatter tjener ikke til at underbygge Realkreditten i vort Land, og det Forslag, som den højtærede Minister nu omtalte med saa stor Sympati, om Formueskattens Forhøjelse, er ikke egnet til at skaffe lavere Rente. Hvis man ønsker lavere Rente, hidrager man ikke dertil ved her i Landet, hvor vi har den højeste Formuebeskatning, der findes noget Sted, yderligere at forøge Formuebeskatningen.

Endnu vil jeg gerne til Spørgsmaalet om Landbrugets Gældsbyrde gøre et Par Bemærkninger. Man siger, at denne Gældsbyrde er mægtig stor og større i Dag, end den nogen Sinde har været, og det kan jo være rigtigt, at Landbruget skylder mere bort i Dag, end den nogen Sinde før har gjort. Men hvis man deraf vil slutte, at Gældsbyrden er meget tungere at bære i Dag, end den har været før, tror jeg, man tager fejl. Jeg tror, der her er en almindelig Betragtning, som vi gjorde vel i at lægge Mærke til og overveje, og denne Betragtning vil jeg gerne her fremsætte paa fuldkommen saglig Maade.

Det er rigtigt, at Landbrugets Gæld ikke er lille, den er meget større i Dag, end den var for 20 Aar siden. Vi har kun to fuldstændige statistiske Opgørelser af Landbrugets Gældsbyrde; den ene blev foretaget i 1909, den anden i 1926; de andre Opgørelser er mere usikre, de er foretaget paa Grundlag af Handeler, der er sket, og giver ikke det fuldkomne Billede. I 1909 var den samlede Behæftelse paa danske Landbrugs-ejendomme 1 417 Mill. Kr., i 1926 — da var Sønderjylland med med 250 Mill. Kr. — var den 3 032 Mill. Kr. Trækker man Sønderjylland fra, vil man se, at Behæftelsen i det øvrige Land i disse 17 Aar er fordoblet.

Men hvad betyder det nu, at den er fordoblet? Hvis vi prøver at beregne det pr. Tønde Hartkorn f. Eks., vil vi se, at

i 1909 var Gælden pr. Tønde Hartkorn 3 900 Kr., i 1926 7 800 Kr., altsaa ganske nøjagtig det dobbelte, saaledes som ogsaa de absolutte Tal viser. Men Hartkornet er ingenlunde en brugelig Maalestok, naar man vil undersøge, om Landbruget har for stor en Gæld. Hvis man vil bedømme en Erhvervsvirksomheds Gældsbyrde, maa man bedømme den i Forhold til Produktionens Indtjeningsevne. Hvis man f. Eks. vil bedømme Gældsbyrdens Forsvarlighed for en Skotøjsfabrik eller et Teglværk, er der jo ingen, der vil spørge om: Hvor mange Skæpper Land beslaglægger denne Virksomhed, og saa fordele de Tusinder eller Millioner Kroner, der er laant til Virksomhedens Iværksættelse, paa disse Skæpper Land. Nej, man spørger: Hvor mange Par Sko og Støvler kan den Fabrik fremstille om Dagen? Hvor mange Mursten kan det Teglværk fremstille? Kapaciteten, det er den, der er det afgørende.

Hvis man forretningsmæssigt vil maale Landbrugets Produktionsevne — jeg mener, det samme maa gælde dér —, saa er der jo i de sidste 20 Aar sket en Udvikling indenfor Landbruget, der i Virkeligheden betyder en Industrialisering. Det er betegnende, at af det, man regner et Landbrug for at være værd, er Jorden sunket ned til en Trediedel, medens de to Trediedele er Bygninger, Inventar og Besætning. Men der er her nogle Tal, som det er ganske interessant at fæste sig ved.

Hvis jeg vil undersøge Landbrugets Produktionsevne, kan den ikke nøjagtigt opgøres, Hjemmeforbruget er der ikke nogen Statistik over. Det er selvfølgelig stigende, det er steget stærkt i de sidste 20 Aar, men det spiller en forholdsvis ringe Rolle. Det er kun en 10—11 pCt. af hele Produktionen, der i Øjeblikket gaar til Hjemmeforbrug, saa det er nogenlunde berettiget at se bort fra det, men jeg indrømmer, der er en Fejl i mine Tal. Men tager vi den samlede Bruttoeksport, var den i 1909 — det Aar, vi gjorde Gælden op — 410 Mill. Kr. Herfra maa vi trække Landbrugets Indførsel, Ting, som det ikke har dyrket paa egen Jord: Kunstgødning, Kraftfoder o. s. v., og det var det store Beløb af 223 Mill. Kr. Forskellen, Nettoudførselen, var altsaa 187 Mill. Kr. I 1929 var Bruttoudførselen 1 285 Mill. Kr., og Indførselen af Raastoffer og Hjælpestoffer var 325 Mill. Kr.

Nettoeksporten var altsaa 960 Mill. Kr., eller mere end 5 Gange saa meget som i 1909.

Den er altsaa i de sidste 20 Aar mere end 5-doblet, hvilket skyldes, hvad jeg